

Det Anarkistiska Biblioteket

En finsk revolutionär

Heikki

Heikki
En finsk revolutionär
1905

Tidningen Brand #9 1905

sv.anarchistlibraries.net

1905

Det är en besynnerlig historia, jag nu vill berätta. Min hand darrar. Jag är upprörd öfver min väns öde. Och jag kan ännu knappast fatta, att han, min vän Ström, icke hette Ström, att han icke ens för mig uppgaf sitt verkliga namn.

Han visste, att jag hörde till de revolutionära finnarna, som äro villiga att stå till reds, när man påbjuder det. Han visste det - och han förrådde dock aldrig hvem han var.

Först sedan han handlat och jag fick se hans porträtt, fick jag veta, att han, en så glad och god kamrat, som jag så många gånger diskuterat med, var Reinikka, om hvilken jag hade hört talas så mycket.

Nu känner jag hela hans historia.

Matti Jalmari Reinikka föddes år 1883 i Kurikka socken, Vasa län. Hans far var en välbärgad landthandlare. Sonen genomgick folkskolan och stannade sedan hemma och stod i faderns affär. I augusti 1904 lämnade han den och reste till Sverige.

I Hernösand tog han plats på tobaksfabriken, där han dock stannade endast en kort tid, då han vände till Finland, och i Helsingfors kom genom en listigt uträknad plan i den hemliga polisens händer - på sätt och vis. Han presenterade sig nämligen som Ström och meddelade, att det i Helsingfors fanns en person, som hette Reinikka och som planlade ett attentat mot prokurator Johnsson. Så fick han en lång tid valla omkring med en rysk detektiv. Reinikka efterspanades, men förgäfvades. Så lärde han känna mycket af maskineriet hos Helsingfors' hemliga polis.

En dag träffade han tyvärr en barndomsvän, som kände igen honom och som gick gladt emot honom med ett: »Tjänare på dig, Reinikka!» Nu var det bäst för honom att lämna hela sällskapet. Han rymde, blef eftersatt af den ryska detektiven, men lyckades undkomma.

Han reste med tåget norrut. Genom en slump fick han under resan höra, att polisen kommit honom på spåren och att han skulle häktas i Tammerfors. Då beslöt han hoppa af tåget. Beslut och handling är ett för sådan man. Han hoppade af, då tåget saktade något; han föll och bröt i fallet högre armen; han förmådde icke fly undan så långt. Han blef upphunnen och häktad samt fördes till Helsingfors under sträng polisbevakning.

Som sjuk inlades Reinikka på Maria sjukhus. En vacker dag rymde han. Och for åter till Sverige. Det var då jag träffade och var många gånger tillsammans med - Ström, som var här någon tid och försvann helt hastigt. Först när »attentatorn» Reinikkas porträtt skickades till mig, upptäckte jag, att han var densamme som mina glada och intressanta vän »Ström».

Reinikka for på senvintern i år helt plötsligt, utan att någon visste det, tillbaka till Finland. Denna gång till Wiborg. Där begaf han sig den 20 mars till länsstyrelsen och när vaktmästaren ett ögonblick lämnade vaktrummet, passade Reinikka på att smyga in i guvernörens rum och aflossade mot honom, guvernör Mjäsededoff, tre skott. Det hade varit Reinikkas afsikt att afskjuta alla skotten, sex mot den kejsrliga guvernören och det sjunde skulle göra slut på honom själf; men revolvern var i olag och Reinikkas vänstra hand var ej alldeles botad. Efter de tre skotten klickade revolvern. Reinikka sökte fly, men blef på gatan gripen och häktad. Sedan dömd, såsom bekant är, till 2 år och 4 månaders tukthus.

Det ryska kreaturet däremot har fått lifstids pension af finska statskassan samt är numera anställd i Ryssland.

Hurudan man Matti Reinikka är, framgår af följande tal, som han höll i Wiborgs hofrätt. Rättens ordförande hade frågat, om han icke ångrade sin handling, då Reinikka med darrande stämma svarade:

»Jag är orubblig i den tron, att jag har gjort rätt. Det är icke någon, som befallt mig eller tvingat mig att göra det, utan jag har själf beslutat det; ej håller tillhör jag någon hemlig förening. Jag har rest mycket bland bönder i hela landet, och jag är af den öfvertygelsen, att jag har handlat efter folkets önskan. Faktum är att om finska folket skulle nedtrampas efter det bobrikoffska systemet, kommer det att hämnas just på detta sätt - sådana män som jag finnas i Finland hundratals. Ödet gjorde, att guvernören fick behålla sitt lif, men säkert är, att han och hans gelikar ska lära sig förstå, att om det finns aldrig så många bajonetter som skydda dem, komma de att aflägnas på ett eller annat vis. **Ty de, som trampa ned folket, måste dö!**»

Reinikka har rätt!